

Bitidningen

**HONUNG
I MATEN**

KUL: BIN PÅ BARNIS VIS

BIHÄLSA: YNGELRÖTA

BIODLARNÄ

**Vi rensar och valsar ditt vax
och desinficerar dina ramar.
Det har vi gjort sedan 1940-talet.
Vi är godkända hos
Jordbruksverket och KRAV.**

Bivaxkakor

Cellstorlekar: 4.9, 5.1, 5.3 mm
och drönarvax

Jordbruksverket
Regnr SE468013

KRAV-godkänt
renseri

BIVAX KÖPES!

**BESTÄLL NYA
KATALOGEN!**

Dubbelmantlad
rostfri vaxsmältare

Impellerpump
kompakt rostfri

Rostfri
honungsrörare

Redskap & kläder

Bibrödsskördare

Rostfri tank med
bottenvärmare

Rostfri
honungstank

Etikettdispenser
manuell, vändbar.

Honungshantering.
Slungare, kärl, silar, glas.

**NYA
BUTIKEN
6 HALLAR
1300 m²**

Öppettider: Mån-Fre 09.00-16.00
Lunchstängt: 12.30-13.30
Stängda dagar se
www.biredskapsfabriken.se

MS Biredskapsfabriken AB

Töreboda

info@biredskapsfabriken.se

Sedan 1941

www.biredskapsfabriken.se

MÅNADENS TIPS

SEPTEMBER MÅNAD

lennart.johansson@biodlarna.se

Nu är vi inne i september och det är dags att avsluta den mest intensiva delen av biåret.

Men det finns fortfarande lite att sysselsätta sig med.

Här kommer några viktiga saker att tänka på i september månad

- Nu är vi inne i september när det är dags att avsluta den mest intensiva delen av bi året, men det finns fortfarande lite att sysselsätta sig med.
- Kontrollera att drottningen fortfarande lägger ägg, det är nu vinterbina ska födas.
- Slå samman svaga samhällen och invintra endast starka samhällen.
- Ta hand om honungen, rör eller ympa och tappa upp på burk.

LENNART JOHANSSON, utbildningsansvarig Biodlarna

- 4** Honungens dag 20 augusti: Paul Svensson om smakmöten
- 8** Utbrott av yngelröta i Skåne
- 10** Året i bigården: Monica Larsson förbereder invintringen
- 14** Bihälsa: Överblick över myrsyra-applikatorer
- 16** Sommarens teckningsutmaning för barn
- 18** Uppskattad studieresa till Lurö
- 21** Nordliga biodlare möttes i Boden
- 22** Biets dag firades på Julita gård
- 25** Fina sensommarväxter
- 26** Pollinerare intresserade trädgårdsodlare
- 28** Fler sommarträffar kommer
- 29** Almanackan, Vi minns, vinnarna i sommarkrysset
- 30** Marknaden
- 31** Kontakt
- 32** Bibutiken

Redaktör: Lena Grape Lilliehorn

E-post: bitidningen@biodlarna.se

Ansvarig utgivare: Förbundsordförande Björn Dahlbäck, bjorn.dahlback@biodlarna.se

Bitidningen ges ut i 12 nummer årligen, varav två nr är dubbelnummer. Tidningen utkommer strax före aktuell månad.

Material- och annonsinformation: Se sidan 31.

Nästa manusstopp: den 1 SEPTEMBER, alltid en månad före utgivningsdag.

Tryck: Ljungbergs Tryckeri AB. Trycks på miljövänligt svenskt papper, G-Print från Arctic Paper, Grycksbo. ISSN 0006-3886

Läs mer på: www.biodlarna.se

Värdet på svensk honung

Diskussionen om honungspriserna är alltid livlig i olika biodlarforum, så även i år, när matinflationen når skyhöga höjder. När jag läser de olika inläggen blir jag förskräckt, eftersom det blir tydligt för mig att vi biodlare inte värdesätter vår egen honung tillräckligt mycket. Jag kanske sticker ut hakan i denna ledare, men säljer vi inte den svenska honungen alldeles för billigt?

För mig är det naturligt att våga ta ett högre pris på den honung som jag betraktar vara av mycket hög kvalitet. Min skörd ger honung med olika smak och konsistens. Dessa olikheter och honungens ålder speglas i min prissättning. Om vi biodlare hela tiden fokuserar på en ”blended” lågprisvariant, när efterfrågan ligger på variation och lokalproducerat både vad gäller färskhet, smak, konsistens och typ, så får vi nog skylla oss själva när vi inte kan få ut ett högre pris på marknaden.

Varför diskuterar vi inte kilopriset på nyskördad självrunden primörhonung, nyslungad honung, ljunghonung, försommar- eller sensommarhonung eller sorthonung? Varför tenderar vi att bara diskutera priset på bulkhonung?

Fundera på varför svensk kakhonung går att sälja för 400-600 kr/kg, självrunden flytande svensk honung för 300-400 kr/kg, lokalproducerad kristalliserad honung 160-300 kr/kg, kristalliserad svensk bulkhonung runt 50-160 kr/kg.

Och varför har importerad spansk sorthonung ett pris på runt 230-300 kr/kg?

Det är fel att säga att det bara är tillgången på svensk honung som styr priset. I en marknadsekonomi är efterfrågan minst lika viktig.

Hur kan vi få en diskussion, med biodlare och kunder, om färskhet, konsistens och ursprung, samt smak- och livsmedelskvalitet så att priset på vår svenska honung kommer upp till vettiga nivåer? Varför har inte alla hem minst tre olika sorters honung hemma?

Många vill argumentera mot dessa idéer och menar att honung bara är honung och att vi behöver sänka priset för att konkurrera med den billiga importhonungen.

Men faktum är att även den importerade honungen håller väldigt olika kvalitet och har olika pris, och vi måste börja acceptera att all importhonung faktiskt inte är fushonung.

Och kanske är det så att kristalliserad honung inte längre har den största efterfrågan?

PER LUNDBLAD
Förbundsstyrelseledamot
per.lundblad@biodlarna.se

HONUNGENS DAG

Den 20 augusti är det Honungens dag. Vi firar den dagen alldeles särskilt i år genom att hälsa på hos kocken Paul Svensson för att fokusera på matlagning med honung.

”Honung är så mycket mer än bara sötma”

Av LENA GRAPE LILLIEHORN (text)
NASEEM QURAIHI-LARSSON (foto)

– Vi slänger väldigt mycket för att vi inte förstår att det är gott. För mig handlar det om att inte så mycket mat ska hamna i komposten.

Vi står vid köksön hemma hos kocken Paul Svensson. Han pekar på blasten på en knippa färska lökar och säger:

– Det här är ju lika mycket lök som själva lökarna. Blasten ser man som en upptagningsmekanism, inte som mat. Men för en kock är ju allt av det en växt, och allting är mat. Men vi som odlar själva äter det på växten som är ovan mark först och sedan det som vuxit i jorden.

– När jag lagar mat är det många gånger så att stjäлкarna gör rätten mycket godare, fortsätter han. Stjäлкarna på rödbetan är det godaste på hela betan. Det är mer ”wow-faktor” när folk fattar att det är gott, och per automatik blir man kanske nyfiken på att äta mer av växterna.

På arbetsbänken står den egna honungen från Älgö. En burk från 2021 och en alldeles färsk från årets skattning. De

är från samma kupor, men är mycket olika. En som sirap, den andra kryddig.

Ett av Pauls samhällen dog i vintras, men han har lyckats med avläggare, så nu finns det två samhällen på tomten igen. Det är mycket blommor och fruktträd i trädgården. Och i grönsaksodlingen blandas ätbara grönsaker med blommor, lite potagertänkande.

– Honung är verkligen den absoluta verktygslådan gastronomiskt, säger Paul. Har man något som är bittert kan man tillföra honung och gärna en skvätt vinäger, så får man balans. Men honung är ju inte bara en sak, utan allt vad kupan kan erbjuda, exempelvis i form av pollen och propolis. Och det är en enorm skillnad när det gäller smaken över säsong, beroende på vilka blommor bina dragit på, var honungen är skördad och under vilken tid.

Medan han pratar skär han av rödbetsblasten och sätter på en kastrull med vatten för att koka betorna.

– Honung är som en gastronomisk schweizisk fällkniv, kan man säga. Den funkar på så många olika sätt. Och den

Paul Svensson i sitt kök, med ett stort fat med fina grönsaker. Ofta blir mycket vegetabiliskt.

har så många fler användningsområden än att bara agera sötma.

Pauls bin brukar leta upp vildhallon, lind och ljung under sommarsäsongen i skogspartierna som omger familjens hus.

– Jag utgår från blommigheten som honungen har när jag lagar mat med honung. Den har ofta blommighet som generell karaktär och då funkar den med en väldig massa grejor. Honungs- och vinägerkokta stjäлкar får plötsligt en väldigt lyxig karaktär tack vare honungen.

– Vinäger använder jag för att balansera smaken. Man kan också vända på det; vinägermarinera rödbetorna och låta stjäлкarna smaka sött.

– Det kan bli ett överraskningsmoment när man stoppar mat i munnen och den smakar helt annorlunda än man tror.

Han värmer upp lite rapsolja för att steka rödbetsbladen.

– Det här är en rätt som passar bra ensam som en lätt lunch, men man kan också komplettera med friterad fisk eller

Frönsaker. Den här skålen räcker till såväl dagens matskapande som till kvällens middag, där det

några räkor. Jag själv föredrar den som en sommarsallad utan en massa tillagade grejor som stör.

– Jag föredrar en sak i taget, säger han. Då kan man utforska varje rätt och förstå fascinationen för just den.

Han fräser rödbetsstjälkarna och häller över honung när de mjuknat lite. De tål att steka en stund.

– De har en smak av amarant. Jag brukar kalla dem för falsk rabarber. Det blir samma ätupplevelse, menar han.

Honungen är inte bara en smaksättare, utan en råvara, förklarar Paul. I lunchen blir den också den bärande såsen.

Om man skulle vilja bygga ut den varma salladen till en sommarmeny skulle han till den ganska lätta varmrätten kanske inleda med någon sorts snacks.

– Kanske nötter och frön som man rostar i ugnen och sedan ringlar på honung och soja och skakar runt tills det fastnar och blir frasigt.

Som en förrätt kanske saltgurka och gräddfil med rapsolja, honung och dill.

– Självklart är det gott med lite stenbitsrom till också.

Den varma salladen är lätt att dubbla – och fyrdubbla. För den som är hungrig kan man lägga på lite krispiga brödkruntonger för mer crunch i smaken, kanske lite getost, lite nötter. Man kan också fylla på med salladsblad i botten.

Men det är rödbetorna som är viktigast i den här huvudrätten. Släng inte blasten, utan ge den en huvudroll, är Pauls angelägna budskap.

Rätten går också att komplettera med en god ost, kanske en mildare getost, eller lite chark. Som lufttorkat eller varmrökt lammkött eller fläsk av lokalbetnad typ.

– Man kan även ha ost i den här rätten. Smulad getost eller fetast fungerar.

När jag envisas med att fråga om efterrätt till denna sommarlunch säger han blixtnsabbt:

Toppskotten på ärtorna smakar lika gott som själva ärtorna. Rådjuren i trakten håller med.

Paul drar av bladen från rödbetsstjälkarna.

Stjälkarna karamelliseras med olja och honung, bladen hackas och steks för sig.

Tallriken bottnas med naturell yoghurt.

”Honung är en råvara – inte en smak”

– Palsternacka! Det är fantastiskt med honung. Man kan karamellisera dem med smör och honung. Man smälter smör och ringlar i lika mycket honung och skär sedan ned skalade palsternackor i såsen. Där får de bubbla, det blir lite som franska äpplepajen Tarte tatin, fast palsternacka i lagad form smakar nästan som banan.

– Det blir som karamelliserad banan, förklarar Paul. Och så med vaniljglass, kolasåsen och kanske en skvätt sprit, där man kan flamblera palsternackorna lite hastigt med en skvätt vodka eller så. Det blir magiskt gott.

– Smaktonerna i palsternacka möter honungen så väl, fortsätter han. Använd gärna en lätt försommarhonung och inte en krallig hösthonung.

Hösthonung passar bättre till salt mat, som anka och rådjur, tycker han. Viltkött med bladlushonung, liksom ugnstrostade grönsaker och kål.

– Det finns inget som är godare än nystekt kål, med ättika och honung!

– Jag ser inte honung som socker, utan som en råvara. Det är stor skillnad och blir intressantare. Honung är mer än sött, det är en smak. Hur bidrar den smaken i rätten, får man fråga sig.

Han strösslar oreganoblommor över den färdiga tallriken.

– Blommorna förstärker örtens smak, det blir en tydligare honungskaraktär på rätten.

Jag frågar honom om de bästa kryddorna och smakkompisar till honung:

– Allt som är naturligt sött i sig själv är lätt att kombinera. Sedan behöver man ju bryta sötman, men alla frukter är jättegoda med honung. Honung kan också vara kontrasten och göra ett jobb för att bryta till exempel bitterhet.

– Det ska vara spännande att äta mat, det behöver hända något i munnen.

På grönsaksfatet på köksön ligger en

stor kålrabbi. Vad kan man göra med den? frågar jag när vi börjar bli klara.

– Den är god rå, säger Paul. Det är bara att strimla upp den, blanda den med kallpressad solrosolja och citron och äta som den är.

– Den är också jättegod som steak, säger han. Skala den, skär i tjocka skivor och baka den i ugnen med mycket örter och kanske lite honung. Ibland kan det vara väldigt gott med lite vin, att man håller i kort med vitt vin och bakar den tills den är mjäll.

Kålrabbi blir aldrig mjuk, säger han. Men när man kan sticka en kniv genom den är den klar och man kan grilla den som en köttbit.

– Otroligt gott och en fantastisk grönsak.

Paul berättar att kvällens middag blir

bakad lök och grillad kålrabbi.

– Jag tycker ju om kött, men jag mår bättre av att äta vegetabiliskt, säger han.

Vi är klara med intervjun. Bilderna är tagna. Kaffet har kallnat och salladen står klar på bordet i all sin prakt.

En sista fråga:

Hur ser du på honungsaromerna jämfört med socker? Tycker du att de betyder mycket när man lagar mat?

– Om man använder honung får man plocka bort en annan smak, säger han. Man kan till exempel ersätta vanilj, kardemumma eller äpple. Det är 80 procent socker och 20 procent vatten i honungen, men även en massa smaker.

– Honung är som schampo och balsam tillsammans, man får två saker i ett, säger Paul Svensson med ett skratt.

Fin kaka med honungstosca

En härligt saftig och knäckig toscakaka. Bakas gärna med en riktigt smakrik honung, helst ljunghonung.

Lars Johansson från Skogens Honungscafé i Flohult utanför Vimmerby bjuder på recept på en fin kaka till fikastunden.

Kaka:

- 150 g rumsvarmt smör
- 1 dl socker
- 3/4 dl honung
- 2 ägg
- 1/2 dl gräddfil
- 3 dl vetemjöl
- 1 tsk bakpulver

Glasyr:

- 75 g smör
- 2 dl hackad sötmandel
- 1/2 dl socker
- 1/2 dl honung
- 1,5 msk vetemjöl
- 1,5 msk mjölk

Rör ihop smör, socker och honung fluffigt. Blanda ägg och gräddfil med smöret, och rör till sist ner mjöl blandat med bakpulver. Grädda i en bröad form i 175 grader i nederdelen av ugnen, ca 20 min.

Blanda ingredienserna till glasyren i en kastrull. Koka ihop glasyren när kakan är färdig och låt den koka i någon minut. Häll över kakan och grädda i 175 grader i mitten av ugnen, ca 10 min.

Pauls varma honungs- och rödbetssallad

För en person, lätt att göra till fler

- 2 rödbetor inklusive blast
- 1 msk rapsolja
- 1 msk vinäger
- 2 msk honung
- 1 liten färsk lök
- 1 dl naturell turkisk yoghurt
- nymalen svartpeppar, flingsalt
- 4-5 jordgubbar
- oreganoblommor

Koka rödbetorna 20-40 minuter, beroende på storlek. Dra av rödbetsbladen från stjälkarna. Strimla bladen grovt.

Värm en stekpanna och häll i lite raps-

olja. Stek stjälkarna cirka tio minuter. Häll över vinäger och någon matsked honung när de börjar bli möra.

Stek rödbetsbladen med skivad lök i rapsolja i en annan panna. De ska bara mjukna, 3-4 minuter räcker.

Bottna en tallrik med kall yoghurt. Paul breder ut den på tallriken och den kommer att bli sås tillsammans med den varma honungen, vinäger och olja.

Skär de varma rödbetorna i kvartar, lägg på yoghurtspegeln. Fyll på med rödbetsstjälkar, stekta blad, lökringar. Dela jordgubbar, krydda och lägg på oreganoblommor. Toppa med honung.

Vindö Biodling

Biredskap i Stockholmsområdet.
Beställ på nätet eller handla på vårt lager.

Hemsida: vindobi.se
Telefon: 072-445 95 98

FÖRENINGAR OCH DISTRIKT

Beställ **GRATIS** värvarpaket inför hösten.
Beställningen görs i bibutiken.

Många larm om yngelröta i Skåne: "Tätt mellan bigårdar innebär problem"

– Med 40 bigårdar inom skyddszonen blir det problem. För att stoppa utbrotten av amerikansk yngelröta måste vi veta var ALLA kupor finns.

Leo De Geer, styrelseledamot i Biodlarna och distriktsordförande i Skåne är upprörd. För att hitta alla källor till den extremt smittsamma sjukdomen är det nödvändigt att alla som har en bikupa anmäler det till länsstyrelsen. Det är lag på det.

– Anmäl, anmäl, anmäl! Det är inte ditt fel om du har sjukdomen, men det är ditt ansvar om du sprider den. Det är ett lagbrott att inte anmäla alla dina kupor, säger han.

Skånedistriktet har hela sommaren försökt nå ut till biodlare via sociala medier, utbildningar, föreningar och alla andra tänkbara källor. Men sjukdomen fortsätter att spridas.

Ett problem, anser Leo De Geer, är att vi är mitt emellan två regelverk. En ny djurskyddsförordning kommer att träda i kraft 2024, som det verkar nu, och då kommer tillsynen att förändras. I dag tar det enligt hans åsikt för lång tid att få tillstånd att bränna upp smittade kupor.

– I det gamla systemet kunde bitillsynsmännen ge tillstånd på dagen att elda. Nu måste de vänta på analys, säger han.

Annika Bruse är bitillsynare sedan fyra år i Helsingborg, Åstorp, Bjuv, Svalöv och Landskrona.

– Det här är ändå inte värsta året, säger hon. För två år sedan var det jättemycket yngelröta här.

– Det skulle ju spara mycket tid om alla anmälde var de har kupor. Det är jätteviktigt, jag förstår inte varför man inte gör det. Det är ju kostnadsfritt med kontrollen. Nu får vi åka runt bland alla biodlare, det är mycket jobb.

Hon varnar särskilt för att ta hem svär-

Smittoläget för amerikansk yngelröta i Skåne och Halland den 29 juli. Röd ring innebär skyddszon på 3 km runt källan, blå ring är en mils övervakningszon.

mar där man inte vet varifrån bina kommer.

– Ta inte in dem i bigården direkt. Nu vill vi inte rycka ut fler gånger i år, nu får det räcka!

Vid kontroll med Tatjana Blidovic på länsstyrelsen i Skåne säger hon:

– Min uppfattning är att det är inte något extremt år, däremot har områden som inte haft smittan på jättelänge drabbats nu. Norra delarna av Malmö är ett exempel. Medan områden som Kristianstad och Hässleholm, där det varit problem under många år, har en låg nivå.

Hon räknar in totalt 26 smittade samhällen i Skåne som eldats upp fram till 9 augusti i år.

– Nu har vi ungefär en månad till innan bina invintras, så det kommer kanske

något till. Men jag tror att det kommer att stanna under 30 samhällen i år.

I statistiken som länsstyrelsen förts sedan 2003 är 2004 det i särklass värsta året med totalt 137 smittade samhällen i Skåne. Näst värst var 2014 med 88 utbrott. Sedan dess har antalet gått ned och 2021 slutade det på 12 smittade samhällen.

– Det förekommer säkert att man inte anmäler att man har samhällen. Även att det kan förekomma att de är väl dolda även för bitillsynsmännen. Problemet är att det inte finns någon sanktion om man inte anmäler och det förekommer säkert också att nya biodlare inte vet om att det krävs, säger Tatjana Blidovic.

Amerikansk yngelröta angriper

bilarverna. Sjukdomen orsakas av en sporbildande bakterie (*Paenibacillus larvae*) som de unga larverna får i sig som sporer med födan. Sporererna är oerhört motståndskraftiga mot uttorkning, värme och kyla och kan fortfarande vara livskraftiga efter flera decennier.

Jordbruksverket har en informationsfolder om yngelröta som går att ladda hem som pdf från verkets hemsida. Sök på "Jordbruksverket yngelröta", så hittar du A4-foldern. Där finns även kartor och information om smittläget.

LENA GRAPE LILLIEHORN

FOTNOT: Statistiken från länsstyrelsen i Skåne över amerikansk yngelröta per kommun går att hitta på: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/djur/skotsel-av-djur/biodling.html>

Scrolla till rubriken: Förekomst av Amerikansk yngelröta –Skåne 2003-2021

Joel Svenssons Vaxfabrik

www.joelvax.se | 0431-430055 | info@joelvax.se
Klippanvägen 905 | 266 94 Munka-Ljungby

700 GRAM

500 GRAM

350 GRAM

153A

153AM

153J

153JM

154A

154AM

För mer information om priser och flera sorters burkar besök vår hemsida
www.joelvax.se

MER HONUNG SOM SKA TAPPAS?

QR-kod - skanna mig
med din telefon för
att se en video!

Tappmaskin, som du enkelt kan flytta från kärl till kärl då det medföljer en sugslang som du enkelt flyttar till valfritt kärl. Försedd med display och knappsats där du enkelt kalibrerar in önskad vikt. Rostfritt bord, fotpedal, 1,5 m slang samt slanglämna ingår.

- » Noggrannhet +/- 1%.
- » Inställbar mellan 30 gram till 45 kg
- » Strömförsörjning 230V / 200W

PRIS

144G Tappmaskin 23 900 kr

MÅNADENS ERBJUDANDE SEPTEMBER VAXSMÄLTARE

QR-kod - skanna mig
med din telefon för
att se en video!

Vaxsmältare, med ånggenerator på 230 V / 1900 watt. Rymmer ca 20 Lågnormal ramar, en behållare för uppsamling av rent bivax ingår. Rostfri perforerad bricka är ca 100 mm från botten där större partiklar fastnar, försedd med handtag för enkel rengöring. Yttermått: Ø 500 mm, höjd 600 mm.

PRIS

170C Vaxsmältare elektrisk, 100 L 3 700 kr

Ordinarie pris 4300 :- (5% gäller ej på erbjudande.)

PRIS INKL. MOMS

BEHANDLA MOT VARROA MED
APIGUARD ELLER APISTAN, SÄLJS
RECEPFRITT PÅ APOTEK.

Jag heter Monica Larsson.

Jag driver Honungsgården på Bjäre tillsammans med min man och arbetskamrat Lars Larsson, som är trettonde generationen på gården. Jag har bott i Sverige i 20 år. Vi har två barn.

Det är nu tio år sedan vi gick från biodling på hobbynivå till yrkesodling. Vi producerar 6 000 bidrottningar per år. Vårt mål är att gården ska leva vidare och att vi kan livnära oss på den. Det är meningen med att bo på gård, tycker jag.

Jag har gesällbrev i biodlaryrket och en yrkeshögskoleutbildning med inriktning på både yrkesbiodling och företagsekonomi. Jag är född i Rumänien och fick som tonåring arbeta med biodling hos min far.

Åsikter och fakta i texten ansvarar jag själv för.

Hög tid att börja förbereda för binas vinteröverlevnad

Äntligen höst.

Efter en hetsig sommar är det dags att packa ner bina, behandla mot varroa och börja ge dem vinterfoder.

Det är de viktigaste momenten i biodling. Det är nu man dels säkrar nästa års honungsproduktion och pollinering, dels binas vinteröverlevnad

Efter sluskkattning, vanligtvis första och andra veckan i augusti, ger jag varje bisamhälle två kilo foderdeg och proteindeg för att hålla igång yngelsättningen och för att bina ska kunna bygga fettkroppen innan invintring.

Vissa bigårdar behöver inte ha proteindeg om det finns bra med pollengivande växter, medan andra har brist på pollenväxter nu. Att ge bisamhällena foderdeg innan man börjar med vinterfoder gör att drottningen ynglar vidare, utan att de blockerar yngelrummet med flytande foder. Att hålla igång yngelsättningen innebär att man får så många vinterbin som möjligt. Det är dessa bin som kommer att sätta igång bisamhällena på våren.

Samtidigt som sluskkattning gör jag en kort myrsyrabehandling och repeterar samma procedur efter två veckor.

Mina parametrar för invintring av ett dugligt bisamhälle är mängden yngelramar, ålder på drottning, yngelsättningen och hälsan på bisamhället.

Ett starkt bisamhälle som går att invintra handlar för mig inte om mängden bin utan om mängden yngelramar.

Jag vill ha minst sex ramar yngel på Dadant, men helst sju-åtta. Då är samhället starkt och klarar vintern och kan komma igång bra på våren.

Svaga samhällen, som bara har fyra-fem yngelramar slås ihop.

Lars är klar att börja utfodra med färdigblandat vinterfoder, som vi kör ut i bigården i palltankar.

Foto: MONICA LARSSON

Målet är minst sex ramar yngel, men helst sju-åtta.

Nu är det särskilt viktigt att hålla igång yngelsättningen. ▶

Fokusera på binas fettkropp och pollenkällor runt bigården

► **Vid höstrevison byter** jag alla drottningar som är två år gamla. Det handlar inte om att de inte överlever ett år till, utan om att de inte kommer att producera den mängd yngel som behövs för att bygga upp ett starkt bisamhälle på våren.

När det gäller vaxförnyelsen byter jag två till fyra ramar vax per bisamhälle varje höst. De nya vaxmellanväggarna sätts på sidorna av yngelramarna.

Efter alla förberedelser inför invintring börjar fodringen, som ges i två omgångar i foderlåda.

Jag har hittills använt egen sockerlösning, men har sett en markant förbättring på överlevnad när jag har bytt från det till färdigblandat vinterfoder.

Dessutom kommer bina igång mycket bättre på våren och växer till snabbare och det sliter inte på biet. När bina behöver omvandla sockerlösning till vinterfoder använder de energi från fettkroppen.

Fodringen i bigården sker med pump som är kopplad till palltank och bina får en halv låda vid första givan. Andra givan får de efter två veckor (en halv låda).

Det blir ca 18 liter färdigblandat vinterfoder, vilket motsvarar ca 25 kg färdigblandat foder. Fodret som jag använder innehåller 77 procent torrs substans och högt fruktoshalt.

Mycket viktigt under denna period är att bina ska kunna bygga upp fettkroppen.

Bin som lever i den nordiska hemisfären har anpassat sig till att överleva vintern igenom lagra reserver i vaxkakor och i kroppen. Det gör de i det vi kallar fettkroppen.

Det finns mycket forskning om det och hur fettkroppen utvecklas i olika stadier hos bin, från larv till ambin, arbetsbi eller vinterbin som kan överleva sex till åtta månader utan att ha tillgång till färskt pollen.

Lars ger vid första givan en halv låda foder via en pump som är kopplad till palltanken.

I biets kropp finns nämligen en molekyl som gör att bina kan lagra proteiner, fetter och kolhydrater och som gör att de kan producera drottningelé och fodersaft. Den främjar livslängden hos vinterbin och gör att bina kan starta upp på våren och mata yngel fast det inte finns något pollen i naturen än.

Molekylen heter vitellogenin och den har olika koncentrationer av proteiner, fetter och kolhydrater beroende på i vilken stadium biet eller larven befinner sig. Den spelar en stor roll för biets hälsa och biets motstånd mot sjukdomar.

Fettkroppen är som mest utvecklad hos larver, ambin och vinterbin. Vid brist på pollen kan inte bina utveckla fettkroppen och därefter blir det en dålig invintring och en dåligt start på våren.

Mitt tips är att nu vara observant på alla pollenkällor runt bigården.

Bina behöver mycket pollen på hösten. Tänk också på att vädret kan påverka blommorna och deras pollenproduktion. Är det för varmt eller är det för kallt?

Har inte bina tillgång till pollen i juli slutar de yngla och det blir inga vinterbin. Och har de inte tillgång till pollen i augusti-september kan inte bina bygga upp fettkroppen inför invintring.

MONICA LARSSON

Fotnot: Skribenten själv ansvarar för åsikter och fakta i denna text.

Har du frågor om hur du ska hålla bina friska och minska vinterförlusterna?

Nu kan du boka kostnadsfri tid för rådgivning om bishälsa!

Rådgivningen är personlig och du bokar den via bihälsorådgivare.se. Du kan välja vilken rådgivare du vill oavsett vilken del av landet du bor i. Målet med tjänsten är att öka biodlarnas förutsättningar att hålla friska och starka bisamhällen.

Nätverket av rådgivare inom bishälsa har byggts i samverkan.

Frågor om projektet?
Kontakta: lotta.fabricius@slu.se

Långtidsbehandling me

Honungsskörden är förhoppningsvis bärgad och det är nu dags att påbörja invintring av samhällena med sockerlösning.

I mitten av augusti är kvalsternivån av varroa normalt som högst i kupan och infektionstrycket av virus pågår obemärkt.

Har man gjort en nedfallsundersökning eller någon av de alternativa undersökningar som beskrevs i förra numret av Bitidningen i slutet av juni och kvalsternedfallet är högt (mer än 5 per dag) bör en korttidsbehandling med myrsyra redan ha genomförts i början av augusti för att rädda samhället. Läs mer om hur korttidsbehandling utförs i förra årets sommarnummer (7-8).

Vid måttligt höga nivåer, låt oss säga 3-5 kvalster per dag, eller om man upptäcker ett och annat vinglöst bi, kan det vara en fördel att utföra någon form av bekämpning med målet att trycka ned varroapopulationen under hösten tills det är dags för oxalsyra-behandling i slutet av året.

Långtidsbehandling med myrsyra är en väl prövad och framgångsrik metod att begränsa varroan, men den beror till stor del på vilken utrustning man använder. Långtidsbehandling var en mycket viktigare del i bekämpningsstrategin innan behandling med oxalsyra började tillämpas. Bekämpningen sker vanligtvis efter det att samhällena har helt eller delvis infodrats på sensommaren. Temperaturen får heller inte vara för låg.

Fördelen med långtidsbehandling i jämförelse med korttidsbehandling är att man får en förhållandevis jämn avdunstning av myrsyran från början och inte chockar samhället med risk för visefall.

Om man gjort en nedfallsundersökning och kvalsternedfallet är högt bör korttidsbehandling med

För en väl anpassad behandling måste mängden myrsyra som avdunstar vara tillräckligt stor för att döda kvalster, men samtidigt ligga under en nivå där bina inte skadas.

Trots en förhållandevis jämn avdunstning är ändå myrsyraångorna högre de första dagarna. Ett riktvärde är att ett samhälle på cirka 10 ramar kräver en avdunstning på 8-10 gram myrsyra per dag under 2-3 veckors tid för att uppnå god effekt mot kvalstren. Observera att dosen myrsyra kan vara antingen 60 eller 85 procent, beroende på applikator.

Det finns en mängd olika sätt att applicera myrsyra vid en långtidsbehandling, både kommersiella och hemsnickrade metoder. Nedan redogör jag för den utrustning som erbjuds i våra biredskapsbutiker. MS Biredskapsfabriken AB har ett stort utbud av myrsyreapplikatorer:

- **Apideas myrsyreapplikator** kostar drygt hundralappen och finns hos de flesta biredskapsbutiker. Apidea bygger på ungefär samma princip som krämerpattan. Fördelen med denna anordning är att den kan justeras för just

dina förhållanden så att rätt mängd avdunstar dagligen (bild 1). Den kan placeras antingen över eller under ramarna.

- **Nassenheider-applikatorn** är en annan typ av applikator som avdunstar tillräckligt med syra för att säkra en lyckad behandling i kupor med två yngelrum. Den består av en behållare med hölje där en vertikal veke sörjer för vätsketransport och avdunstning (bild 2). Applikatorn monteras på en tom ram, men inte precis i anslutning till yngel. Priset i dag på denna applikator är drygt 100 kr.
- **Liebich förångare** är en uppskattad myrsyreapplikator som fungerar så att myrsyra från en liten flaska droppar sakta ner på en pappersveke (bild 3). Denna säljs för under hundralappen och ger en jämn behandling.
- **Ytterligare en applikator** (Nassenheider) som marknadsförs under namnet "Myrsyra evaporator professionell" är en nyare artikel för effektiv bekämpning av varroa (bild 4).

ed myrsyra

myrsyra redan genomförs i början av augusti. Varroapopulationen behöver bekämpas tidigt.

Priset på 323 kr inkluderar material för behandling av två samhällen.

- **Formic acid NOD** är en receptfri produkt som godkändes av läkemedelsverket förra året. Produkten, som är mycket enkel att använda, innehåller enbart myrsyra i form av inpregnerade remsor som läggs ovanpå ramarna. Tyvärr har jag inga uppgifter vem som saluför produkten i Sverige och djurapoteken har den ännu inte till försäljning.

Prisuppgifterna ovan är hämtade från företagens säljkataloger på internet.

Kom ihåg att använda rätt typ av handskar och skyddsglasögon vid all hantering av myrsyra. Följ alltid bruksanvisningarna som medföljer applikatorerna för optimalt resultat av behandlingen.

För att få en uppfattning om hur många kvalster man lyckats döda med långtidsbehandlingen uppmanar jag till att skjuta in eller lägga en nedfallskiva under kupan under minst de tre veckor samhället undergår en behandling. Effekten är normalt 80-90%.

Finner man närmare 1000 kvalster

i nedfallet så har man ett mycket stort tryck av varroa på samhället och man behöver sålunda upprepa behandlingen en gång till. Problemet är att man då kommit fram en bit på hösten med lägre temperaturer, vilket påverkar effekten av myrsyran negativt. Behandling med oxalsyra under senhösten får då räcka.

All myrsyrabehandling har fördelen att den även dödar kvalster som befinner sig under täckt yngel. Det gör däremot inte oxalsyran och mjölksyran som ska användas endast när samhällena är yngelfria. Till exempel en avläggare som skapats utan ramar med täckt yngel kan med fördel duschas med 15% mjölksyra från en sprejflaska för att uppnå en bra start med samhället.

All behandling mot varroa har till syfte att minska virusöverföring från kvalster till bina. Genom att ständigt hålla varroa i schack får man generellt en bättre övervintring vilket ger ett starkare samhälle på våren.

BJÖRN GUSTAVSSON

KÄLLA:

Kristiansen, P. 2001. Varroabekämpning med ekologiska metoder. ISSN 1102-8025. JO10:01

Bild 1. Apideas myrsyre-applikator.

Foto: PREBEN KRISTIANSEN

Bild 2. Myrsyre-applikator av typen Nassenheider, vilken monteras direkt på ramen.

Foto: PREBEN KRISTIANSEN

Bild 3. Liebig förångare där myrsyra sakta droppar ner på en pappersveke.

Bild 4. Nassenheider-applikator med namnet "Myrsyra evaporator professionell".

Tack för alla fina biteckningar!

Tack till alla unga konstnärer som passat på att rita bin och biodlare i sommar!

Hela 55 bidrag kom in till Biodlarna i den här sommarutmaningen, som varit öppen för alla barn upp till 10 års ålder. Vi hoppas att ni haft riktigt roligt! Det har även vi, som haft glädjen att se alla kreativa alster.

Här presenteras de fem vinnarna i utlottningen av gosebin. Gosedjuren kommer med posten snart.

Men alla teckningarna presenteras på Biodlarnas Instagram och Facebook, så ta gärna en stund och bläddra runt bland alla fina bi-bilder.

Här är länkar till visningssidorna:

Facebook: <https://www.facebook.com/SverigesBiodlaresRiksförbund>

Instagram stories: [@biodlarna](https://www.instagram.com/biodlarna)

Och även på [biodlarna.se](https://www.biodlarna.se)

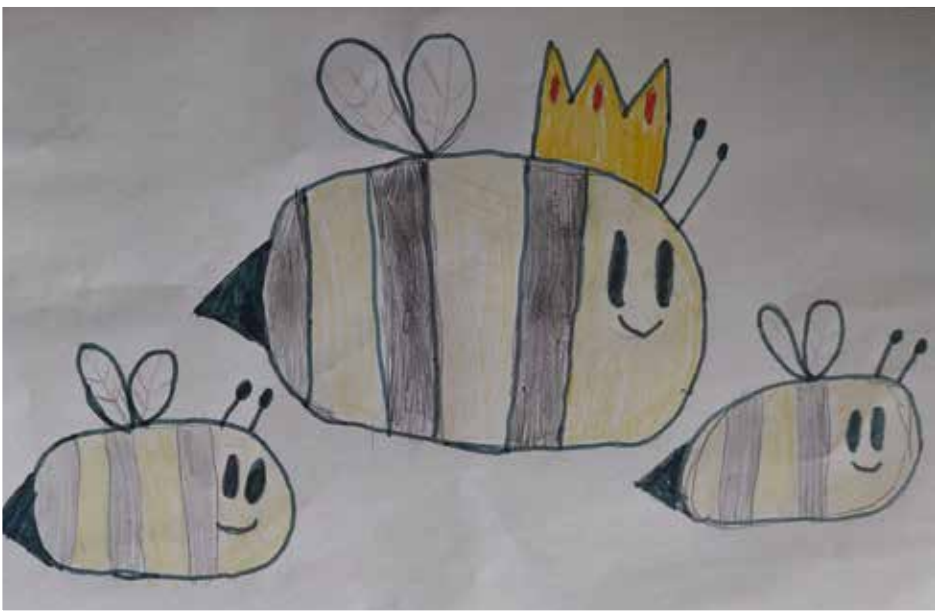
Grattis till er som vann ett fluffigt gosedjursbi i utlottningen!

Annie Jessen, 5 år, har ritat ett bi som har korgar med sig för att få plats med pollen, som flyger till en blåkllocka.

Malte Mohlén Westman, 4 år, har ritat bin som är ute och flyger och letar pollen och nektar i blommorna.

Tage Bäcklund, 9 år, har ritat bidrottningen med sina kompisar från bikupan.

Majken Jedsmo, 10 år, har ritat sin morbrors bin. Hon skriver: "Jag gillar djur, men inte spindlar och ormar."

Isa Kanth, 10 år, har ritat många bin och deras biodlare.

Promenaden upp till lotsutkiken på Väderöarna för att njuta av utsikten över Västerhavet var värd vartenda steg.

Välplanerat, intressant –

Det fanns något för alla sinnen när Göteborgs och Bohusläns biodlardistrikt och Sotenäs Bf arrangerade en medlemsresa till Väderöarna. Vad mer kan man önska? God mat och bra väder? Absolut, även det hade arrangörerna lyckats med.

Intresset för att åka med biodlardistriktets studieresa till Väderöarna i Bohuslän den 8 juni visade sig vara mycket stort.

Distriktsordföranden Ann-Britt Carlsson och Margareta Wählin, ordförande i Sotenäs Bf, planerade programmet in i minsta detalj och kunde till slut erbjuda hela 92 platser. Dagsprogrammet var som en smällkaramell!

En av huvudpunkterna var en rapport från det nyss avslutade EU-projektet ”Bistånd till nordiska bin” i vilket egenskaperna hos fyra underarter av honungsbiät jämförts på ett objektivt sätt.

I en konferenslokal i skärgårdsstil berättade Mats Niklasson från Nordens Ark om hur projektet samlat in historiska data om bin och biodling i Sverige från 1800-talet och framåt genom att studera Hushållningssällskapens så kallade frågelistor samt analysera cirka 3000 annonser om bin till salu.

Studierna visar att från slutet av 1800-talet trängs det inhemska bruna biet successivt undan av importerade

utländska underarter. Från slutet av 1980-talet finns inte längre några till salu-annonser för nordiska bin och rasen var nära utrotning.

Sonja Leidenberger från Högskolan i Skövde berättade om projektets upplägg med bigårdar på fyra orter, alla med vardera fyra samhällen (ett samhälle per underart: buckfast, ligustica, carnica och nordiska bin). Med hjälp av små sändare på bina samlade forskarna in data om hur och när dragbina flög samt hur länge varje bi levde. Dessa data samkördes med uppgifter om sol, vind, temperatur och luftfuktighet från väderstationer i bigårdarna, samt med uppgifter från kupvågarna om samhällets vikt.

Åslög Dahl från Pollenlaboratoriet vid Göteborgs universitet ansvarar för analys av pollen som samlats in. Åslög berättade om vikten av högkvalitativt pollen för att tillgodose honungsbiets behov av protein och fett. Tyvärr skiljer inte bin på proteinfattigt och proteinrikt pollen. Därför är Åslög skeptisk till maskros som dragväxt då dess pollen har låg proteinhalt och saknar en viktig aminosyra.

Ann-Charlotte Berntsson, biskötare på Nordens Ark, visade parningsstationen.

Forskarna har nu tiotusentals registreringar som kommer att tolkas och bland annat presenteras i en populärvetenskaplig rapport.

– Resultat från projektet kommer att bidra till att biodlarvärldens många anekdotiska berättelser ersätts av kunskap, avslutade Sonja Leidenberger.

Efter föreläsningen visade Ann-Charlotte Berntsson den officiella parningsstationen för nordiska bin som Nordens

- och helt betagande

Ark driver i samarbete med Föreningen Nordbi.

Nyckelordet för Nordens Arks avelsarbete är mångfald. Arbetet syftar inte till att snabbt få fram vissa lovvärda egenskaper (så som de beskrivs i stambokskriterierna för det nordiska biet) utan till att bevara en bredd. Därför byter man till exempel avelsmaterial varje år, har inte samma drönargivare år från år och avlar gärna på drottningar som visar sig klara av minst tre vintrar.

– Låg foderförbrukning, hög vinteröverlevnad och att kunna övervintra på nektar tyder på sundhet, anser Ann-Charlotte, som sköter samhällena på Väderöarna.

Tack vare Ljungdraget på Väderöarna kastar inte de nordiska bina ut sina drönare förrän i slutet av september eller ännu senare. Vid gynnsamt ljungdrag kan man därför para drottningar ända till början på september på Väderöarna. När det så blir dags för invintring flyttas samhällena till fastlandet.

Trots att vi var över 90 biodlare samtidigt på ön blev det, tack vare det välplanerade programmet, aldrig trångt varken vid lunch eller fika. Mellan programpunkterna fanns tid att insupa den storslagna naturen och titta närmare på alla rara växter. Det blev en minnesvärd dag och många nöjda röster hördes under hemresan.

Text och foto: LILLEMOR BULUKIN

Brakved, gräslök, kajp, strandkål, björnbär, nypon och ljung är dragväxter på de artrika Väderöarna. Här ett nordiskt bi i gåsört.

Sonja Leidenberger, Mats Niklasson och Åslög Dahl redogjorde för forskningsprojektet Bistånd till nordiska bin.

En mil från kusten

Väderöarna, med över 300 öar och skär, är ett maritimt naturreservat beläget drygt en mil väster om fastlandet.

På Storö finns gästhamn, värds-hus och övernattningsmöjligheter.

Ögruppen hör till Tanums kommun. Här har det i omgångar parats drottningar sedan 1970-talet.

Från 2015 har Väderöarna en officiell parningsstation för det nordiska biet.

Projekt för nordiska bin

EU-/interregprojektet "Bistånd till nordiska bin – unik resurs för framtidens ekosystem" har pågått i tre år och är ett svensk-norskt samarbete mellan Stiftelsen Nordens Ark, Norges Birøkerlag, Umeå universitet, Göteborgs universitet och Högskolan i Skövde.

Forskare från Högskolan i Skövde har med hjälp av sändare på bin och kupvågar följt och jämfört fyra olika underarter av honungsbiet (nordiska bin, carnica, ligustica och buckfast).

I Sverige har de studerade samhällena stått i Juoksengi, Uddevalla samt på Nordens Ark.

Data från projektet analyseras nu och kommer att presenteras i Bitidningen längre fram.

Honungsbedömningskort 2022 - MEDLEM

Bedömningskortet lämnas till biodlaren efter bedömningen. Sammanställning av alla bedömningar görs av föreningen i ett honungsbedömningsprotokoll som skickas till info@biodlarna.se alternativt: Biodlarna, Borgmästaregatan 26, 596 34 Skänninge

Nr: <input type="text"/>	Ifylles av biodlaren inför bedömning		Utförd bihusesyn under aktuellt år? ☐ Ja ☐ Nej		Godkänt bedömningsresultat	
	Medlemsnr: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>		Egenhanterad från kupa till burk, där biodlaren har kontroll över hela processen		Ja ☐ Nej ☐	
Namn:					Signeras av bedömningskommitténs ordförande	
E-mejl:@.....					Datum	
					Signatur	

Förpackning	Förpackningen presentabel?	Är förpackningen godkänd?	Ja ☐	Nej ☐
	Råd:			

Färg		Övriga kommentarer
	☐ Flytande	

Doft		Underkänd p.g.a främmande doft: ☐
	Övriga kommentarer	

Renhet	Partikel upptäckt med en storlek <u>över</u> 1 mm ☐ Ja (underkänd) ☐ Underkänd: ☐
	Partiklar upptäckta med en storlek <u>under</u> 1 mm ☐ 1 st ☐ 2 st ☐ 3 st ☐ 4 st (underkänd)
	Råd till förbättring:

Konsistens		Övriga kommentarer
	☐ Nyskördad/nyslungad	

Smak		Underkänd p.g.a främmande smak: ☐
	Igenkända smaker:	

Hårdhet		Övriga kommentarer
	☐ Nyskördad/nyslungad	

Vattenhalt	☐ Ljunghonung max 23%	Underkänd p.g.a vattenhalt: ☐

Nästan hela gänget i Bodens biodlarförening tillsammans vid Trångfors bigård.

Storsamling i Boden

29 medlemmar i Bodens Biodlarförening samlades i Trångfors bigård, som ännu är i drift en tid framöver. Så många deltagare har det inte varit på väldigt länge.

En kort presentation gjordes, varvid flera nya kontakter med glädje kunde etableras mellan nya och äldre biodlare.

Bitillsynsmannen Mattias Häggkvist inledde med en genomgång om varroaläget i stort i Norrbotten och i synnerhet i Bodenområdet. Det finns några områden som ännu inte har drabbats, exempelvis Arvidsjaur. Orsaken till att vi drabbats i stor omfattning är dold i ett dunkel, då varroan inte kan sprida sig själv i så stor omfattning som den har gjort. Det måste troligtvis bero på andra faktorer.

Vidare redogjordes det för amerikansk

yngebröta, som även den har en tendens att sprida sig och bitillsynsmannen nämnde de närvarande att inte använda biutrustning som bikupor och annan hanteringsmaterial som kommer från andra orter, där yngebröten finns.

Flera biodlare i Bodenområdet har under våren drabbats av omfattande förluster av bisamhällen trots att förebyggande behandling mot varroa gjorts. Eller kanske på grund av behandlingen mot varroa? Eller har det varit en ogynnsam vinter? Vem vet!

Charlotta Åström berättade om hur hon gjorde avläggare på sitt stora samhälle som hade tretton ramar fyllda med ägg och yngel.

Mats Andersson från Piteå, Böle, som är återförsäljare för Biredskapsfabriken kunde leverera beställt material till biod-

Praktik vid kupan.

larna. Han tar även emot vax som skall smältas om till nya vaxkakor.

En fikapaus kändes bra, varefter deltagarna i den pågående grundkursen för biodlare, fick tillfälle att ordentligt studera ett levande samhälle så att den teoretiska kunskapen kunde bekräftas.

Ingen blev stucken, för det var ganska snälla bin. Och bra väder!

MAUD JACOBSON

Har du koll på dina bin?

Orrhaga Biredskap AB

Havravik, Eksjö

**Samtliga bimaterial och bifoder till försäljning.
Modernt ramtvätter och vaxrenseri.**

Fredagar 9-17 Lunchstängt 12-13
Lördagar 9-13 Röda dagar stängt
övrig tid enl överenskommelse
Kontakt: Göran 070-601 46 41

BIETS DAG PÅ JULITA GÅRD

Myller och surr i anrik trädgård

Den 16 juli anordnades Biets dag på Julita gård i Sörmland. I trädgården framför växthuset har Julita biodlare sin föreningsbigård med Biboa och visningskupor.

Föreningens lyckade hundraårsjubileum 2017 blev uppstarten till Biets dag och det är nu ett återkommande evenemang som engagerar biodlarföreningar i Sörmland och Sörmlands biodlardistrikt.

Även i år visade Julita gård sin bästa sida när trädgårdarna fylldes av utställare och besökare. Evenemanget var efterlängtat, det hördes på surret som inte alltid kom från bina. Både aktiva och blivande biodlare tycker om att utbyta idéer.

Önskemålet är att Biets dag ska få växa och ge återkommande möjlighet för befintliga och blivande biodlare att i en trevlig omgivning knyta nya kontakter och lära sig mer. Det är också ett gyllene tillfälle att träffa föreläsare, rådgivare och utställare för kunskapsutbyte på en och samma plats.

En rad föredrag hölls också. Björn Lagerman bjöd på en fartfylld föreläsning om BeeScanning. Maj Östberg Rundquist berättade om hur vi kan äta ännu en produkt från bikupan, nämligen drönarlarver. Och Hanne Uddling, ordförande i Sörmlands biodlardistrikt, visade en pollenbotten och berättade om hur och när man använder den. Hon fick också motta ett pris från Kungliga skogs- och lantbruksakademien.

Dagen genomfördes i samarbete mellan Julita gård Nordiska museet, biodlarföreningar i Sörmland, Sörmlands biodlardistrikt, Studieförbundet och Studieförbundet Vuxenskolan.

Text och foto: TINA STRAND

Karin Bonnevier, Vingåker, gjorde vaxdukar.

Julita Biodlarförening hade fullt vid borden framför

Anders "Pidder" Pedersén visade sina egentillverkade holkar. Det finns mängder av holkar att välja mellan till fåglar, fladdermöss och insekter.

Det var stort intresse för visningskupan.

Cornelis Van Der Meulen, Vingåker, visade hur man gjuter mellanväggar av eget vax.

Biboa under en givande dag med många frågor från besökarna.

Inger Kullberg och Jennie Wiederholm från Eskilstuna biodlare avtäckte ramar och slungade honung.

Johan Ingjald från Pålshoda visade sin topplistikupa med möjlighet att växla mellan två fluster på långsidan.

Omlarvning är ett moment som kan vara tidskrävande och petigt för drottningodlaren. Simon Hultman, Eskilstuna, visar en NC-kassett.

Hanne Uddling fick pris genom Ann-Marie Larsson Hultgren, Julita biodlare, och bjöd även på smakprov i honungsbaren.

Björn Lagerman bjöd på föreläsning om BeeScanning, en app i mobilen där biodlaren kan upptäcka varroa och mäta kvalstermängd.

Årsrapport 2022

ÄNNU EN BIODLARSÄSONG närmar sig sitt slut och det är dags att tänka på årsrapporten. Rapporten är värdefull för Biodlarnas årsstatistik.

Lämna till din förening senast i samband med föreningens årsmöte i november.

Varför ska jag lämna in årsrapporten?

- Biodlarna kan presentera en säkrare statistik
- Pålitligare fakta om vinterdödligheten
- Jordbruksverket och EU får säkrare statistik om hur många bismåhällen vi har

Vart ska jag lämna min årsrapport?

Din rapport ska lämnas till **din** förening.
(OBS! Skickas ej till Sveriges Biodlares Riksförbund)

Hur tar vi som förening emot rapporten?

Varje förening utser en eller flera pålitliga personer med hög integritet, som tar emot årsrapporterna. Dessa personer sammanställer föreningens resultat, och förstör/bränner sedan de enskilda rapporterna. Inga enskilda rapporter går vidare till Biodlarna eller myndigheter. De utsedda personerna ska ha tystnadsplikt och inte föra några enskilda uppgifter vidare, utan bara redovisa föreningens sammanställning.

Alla medlemmar, även familjemedlemmar bör lämna rapport och i de fall de inte är aktiva biodlare så blir det nollor i rapporten. Uppgifterna kan antingen fördelas mellan huvudmedlem och familjemedlem, alternativt noteras familjemedlemmens uppgifter med nollor. Den ansvarige kan fylla i nollor i sammanställningen, när man är säker på att medlemmen inte har bikupor för närvarande.

Biodlarna uppmanar varje förening att arbeta aktivt för att få in så många årsrapporter som möjligt. Ett bra sätt är att ringa runt till dem som saknas och be att få uppgifter per telefon. Det kräver arbete, och ställer också krav på pålitlighet hos dem som ringer upp.

Tack för ditt deltagande!

Namn:

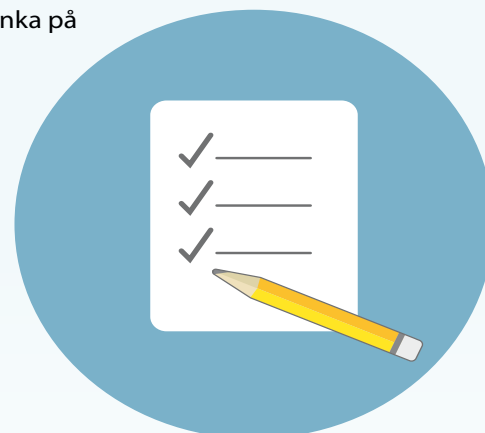
Man Kvinna Annat/Vill ej ange Föreningsbigård

Invintrade samhällen 2021 stycken

Vinterförluster invintrade samhällen stycken

Samhällen 2022 stycken

Honungsskörd totalt: kilo

**Lämnas till
Din förening
(senast till års-
mötet i november)**

Vackra sensommarblomster

Är inte september en av de härligaste månaderna i trädgården?

Luften är lite svalare och blommorna visar sig från sin mest praktfulla sida.

BLÅ BOLLTISTEL

Tålig perenn växt som trivs bäst i full sol på en väl-dränerad jord. Torktålig och frösår sig lätt där den trivs. Blommar med vackra stålblå blommor som står sig länge i både färsk och torkade buketter.

STOR VAXBLOMMA

Stor vaxblomma är en underbart doftande vacker ettåring. Den har höga nektar- och pollenvärden och gör sig bra både i rabatt och i bukett. Trivs i de flesta väl-dränerade jordar. Utvecklar intensivare färg i full sol.

JORDÄRTSKOCKA

Lättodlad flerårig växt med ätliga knölar som skördas under höst eller tidig vår. Trivs i de flesta jordar i soligt läge och sprider sig lätt om den får utrymme. Sorten Bianca går ofta att hitta i trädgårdshandeln och blommar i stora delar av landet.

BERGKLINT

En flerårig släkting till blåklinten som har längre blomningstid och är lika uppskattad av både humlor och bin. Fungerar i de flesta väl-dränerade jordar.

Trivs den på sin växtplats kan den sprida sig ordentlig, så bör endast planteras där den kan få utrymme att växa till sig.

KINESISK KÄRLEKSÖRT

Torktålig fjärls- och biväxt som trivs i väl-dränerade magra jordar. Tål torka bra och utvecklas bäst i sol till halvskugga.

Blommorna håller sig länge i buketter. Finns i flera olika sorter med vita, rosa och mörkt lila blommor.

HÖSTANEMON

Blommar länge och rikligt med vita eller rosa blommor beroende på sort. Trivs i sol till halvskugga i mullhaltig väl-dränerad trädgårdsjord.

Undvik vattenhållande jord då den är känslig för vinterfukt. Breder ut sig där den trivs.

JOHANNA SVENSSON

 Lindhagens

Allt för biodling
Välkomna till vår
butik i Skåne!

Biredskap, vaxhantering,
foder, glasburkar
& gott kaffe!

Aktuellt!

Avläggarlåda,
6 ramar lågnormal
i wellplast

125 kr

AB Lindhagens Bigårdar
Norra Grönby, Anderslöv
Telefon: 0410-280 95
www.lindhagen.se

Fokus på pollinatörer populärt på trädgårdsdag

Söndagen 3 juli var det så äntligen dags, vi skulle tillsammans med andra runt om i hela Sverige öppna vår trädgård för allmänheten i det rikstäckande evenemanget Tusen trädgårdar.

Tusen trädgårdar är ett samarbete mellan olika föreningar och förbund och arrangeras vartannat år. För oss var det första gången och extra spännande. Hur mycket behöver förberedas, vad kommer besökarna att vilja se och hur många vill egentligen komma och titta på just vår trädgård?

Vår trädgård ligger i en glänta i skogen strax utanför Kristianstad i Skåne. Vi har bott här i femton år och de senaste tolv har det stått bikupor i trädgården. Det är en uppvuxen, lummig trädgård, där alla skall trivas, både vi, barnen och alla djur.

När vi flyttade hit var det en gammal och på många sätt vildvuxen trädgård, men det var först när vårt första bisamhälle flyttade hit som det började blomma och frukter dök upp som vi inte ens visste att vi hade. I dag får vi rikliga skördar av vinbär, äpple och päron.

Samtidigt har de vilda pollinatörerna bara blivit fler och fler. De växter vi planterar nu är alltid just sådana som insekterna tycker om och vi låter trädgården få vara lite uppvuxen och vild. Murkna stockar får ligga kvar, bihotell har satts

Trädgården får vara lite uppvuxen och vild.

upp och våra gamla äppelträd pallas upp när de är på väg att falla. Vårens tusenskönor får stå kvar och de delar av gräsmattan som numera är oklippta blir större och större – och med det blir de vilda blommorna fler. Våra pollinatörer har fullt upp med kantnepeta, vädd, rudbeckia och fjärilsbuske.

Spänningen var alltså stor inför dagen. Vår lilla butik med honung, bibröd, vaxljus, fröer och hemmasnickrade bihotell stod redo, fika till försäljning var framtaget, trädgården i toppform och vädret var perfekt.

Prick klockan tio rullade första bilen in på parkeringen och sedan var det en jämn ström hela dagen med folk fram

tills vi stängde vid 17-tiden på kvällen.

Folk kom till oss som enda trädgården i vårt område med fokus på biodling och en trädgård vänlig för pollinatörer.

De ville veta mer om biodling och hur våra tama bin fungerar.

Vi har tio kupor i trädgården, några där vi går förbi flera gånger dagligen och tråkgupan står bara några meter från barnens lekstuga. Aldrig har vi bin som flyger ut och anfaller.

Många kom även för att se på våra lösningar för en mer pollinerarvänlig trädgård och skulle nu själva sluta klippa gräset kort.

När så den sista besökaren hade åkt hem, var vi så klart helt slut. Det hade varit en intensiv dag. Vi var lätt chockade av att räkna in drygt 250 besökare. Men vilken rolig dag!

Så vad ville jag att folk skulle ta med sig från just oss och vår trädgård? Jo, att ta en kopp kaffe, sätta sig i trädgården, låta gräset växa, låta det strama och klippta få bli bulligt och lite vilt och njuta av surret från humlor och vilda bin och kanske även ett honungsbi som är på besök.

Text och foto: IDA MALMSTRÖM

BeeFutureFonda™

100% Svenskt

Fler kakor /kg

Få DITT vax valsat från DINA egna ramar

Fullt utrustat renseri

Anlita oss ÅRET RUNT 0762-331036 beefuture.se

BESTÄLLNING AV BIODLARNAS ETIKETTER 2022

Vi ber er i första hand att göra era beställningar på vår hemsida

www.biodlarna.se/medlemsformaner/bestallning-av-etiketter/formular-for-etikettbestallning/

VIKTIGT!

Som beställare av etiketter försäkras jag följande (*beställningar utan denna försäkran BEHANDLAS EJ*)

- Den honung jag säljer, med förbundets varumärke håller samma kvalitet som den jag har fått bedömd vid senaste honungsbedömningen och är egenhanterad från kupa till burk.
- Jag är medveten om att jag skall göra honungsbedömning varje år, för att kunna använda förbundets etiketter.

Beställningskriterier

- Medlem i biodlarna
- Godkänd honungsbedömning
(Innevarande eller föregående år, gäller ej återtagsetiketter)
- Föreningens protokoll
måste vara registrerat hos Biodlarna för att bedömningsresultatet ska vara giltigt.

BESTÄLLNING AV BURKETIKETTER

Ja, jag är införstådd med kriterierna och önskar beställa:

- Raka etiketter till glasburk **locksäkring ingår** (Pris: **1,20 kr styck + 50 kr vid köp av 250 st**)
- Böjda etiketter till plastburk (Pris: **1,40 kr styck + 25 kr vid köp av 250 st**)
- Återtagsetikett (*hanterar ej honungen själv från kupa till burk*)

Livsmedel ska enligt gällande bestämmelser vara märkta med s.k Identifikationsuppgifter:

1. Namn eller firmanamn
2. Adress eller tfn-nummer eller webbadress (omfattar både mejladress alternativt hemsidaadress)

Text på etiketten

(ovanstående kriterier måste framgå tydligt. Ett tecken per ruta . Max 30 tecken /rad inkl. mellanrum)

Rad 1																														
Rad 2																														
Rad 3																														

Antal etiketter för viktangivelsen som önskas: (Minsta beställningen är 250 st etiketter/viktangivelse, därefter 500/1000/1500/2000 etc.)

350 g st

500 g st

700 g st

Ev. EAN-kod

Önskar du beställa egna EAN-koder hittar du blanketten på vår hemsida www.biodlarna.se/blanketter

ev. förtryckt
Bäst-före-datum

ev. förtryckt
Bäst-före-datum

ev. förtryckt
Bäst-före-datum

BESTÄLLNING AV LOCKETIKETTER

Ja, jag är införstådd med kriterierna och önskar beställa:

- Transparenta st **Pris: 1,10 kr st**
- Färgade st **Pris: 1 kr st**

Vid beställning av 250 st etiketter tillkommer 25 kr i extra avgift

OBS! På etiketten trycker vi ditt medlemsnummer och namnet som medlemskapet är registrerat på.

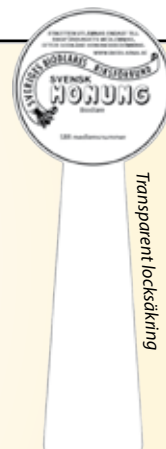

Locketiketten ska **alltid** kombineras med **egen** burketikett där följande uppgifter tydligt framgår:

- honungens beteckning
- namn på producent
- adress eller tfnnummer
- eventuell webbadress
- nettovikt
- förvaringsanvisningar
- Bäst-före-datum

Färgad locksäkring

Transparent locksäkring

Leveransen skickas till adressen som medlemsnumret är registrerat på

Medlemsnummer:

Namn:

Mobilnr för
SMS-avisering

Underskrift:

Digital underskrift accepteras när beställningen sänds per mail

Blanketten skickas i första hand per mail till info@biodlarna.se, eller per post:

Sveriges Biodlares Riksförbund
Borgmästaregatan 26
596 31 Skänninge

Vid eventuella frågor:
info@biodlarna.se | 0142 - 48 20 00

Portokostnader

tillkommer. Betalning sker mot faktura som bifogas i försändelsen.

Reklamationer

(skadade eller felaktiga varor) ska göras inom 14 dagar efter mottagen leverans

Utg 2022-06-03

Fortsättning följer...

Det är ett myller av aktiviteter under den ack så korta sommaren. Varje vecka hålls otaliga kurstillfällen och nästan varje helg är det större arrangemang i biodlar-Sverige.

I det här numret av Bitidningen berättar vi om några få av alla dessa härliga händelser. Vi har fått rapporter från det yttersta kustbandet i väster och det rika Sörmland, från en föreningsbigård i Boden och en privat trädgård i Kristianstad. Spännvidden är enorm, precis som Sverige själv. Allt har inte heller fått plats, så vi fortsätter i nästa nummer att berätta om fler sommarträffar och jubileer.

I nästa nummer får vi hälsa på hos både 110-årsjubilerande Farsta-Södertörns Bf och 100-åriga Gislaveds Bf. Båda unika på sitt vis, båda med vetgiriga och idérika medlemmar. Så, fortsättning följer... Välkomna med er egen berättelse!

LENA GRAPE LILLIEHORN

LP's Biodling AB
Av Biodlare För Biodlare

VI HAR ALLT TILL DIN BIODLING!

• SERVICE • KVALITET
• KUNSKAP • OMTANKE
DET SJÄLVKLARA
VALET FÖR BIDLARE
I SVERIGE.

@lpsbiodling

LP's Biodling

0533-631 11

SHOP@LPSBIODLING.SE

passa på att beställa er bifor då vi har gott om det i lager!

BUTIRENS ÖPPETTIDER:

MÅN-TORS: 9-15.30

FRE: 9-13.30

FRUKOSTSTÄNGT: 10-10:30

LUNCHSTÄNGT

MÅN-TORS: 13-13:30

TELEFONTIDER:

MÅN-FRE: 8-14.30

FRUKOSTSTÄNGT: 10-10:30

LUNCHSTÄNGT: 13-13:30

WWW.LPSBIODLING.SE

Varmt grattis till kryssvinnarna

Även denna sommar har det lösts korsord med stort intresse bland våra medlemmar.

Vi har fått in många tävlingsbidrag och bland dem har vi nu dragit fem vinnare som alla kommer att få en fin keps med biodlarnas logotyp med posten.

Stort grattis till:

Yngve Näsman, Bollnäs

Viktoria Björkvist, Vänersborg

Bo Ottosson, Söderköping

Christer Karlsson, Kungsängen

Annika Hultgren, Häljarp

FÖRENINGAR

Grannföreningar är välkomna

Lunds biodlare Lördagen den 27/8 kl 12-14 Bigårdsträff på Jönstorp. Tema: Vi talar om bi-året som gått och om invintring av bisamhällena. Plats för frågor: Jönstorps bigård, Lund.
Lördagen den 17/9 kl 14 -16

Tema: Vaxhantering, vad kan man använda vaxet till? Vi visar hur salvor, vaxdukar etc. tillverkas samt hur en vaxmältare med vatten fungerar. Plats: Hos Anna Tell, Märyd 1112, 247 91 Södra Sandby. För vägbeskrivning kontakta någon i styrelsen.

Tisdagen den 20/9 kl 19 - 21
Tema: Honungsbedömning för medlemmarna. Lämna in er honung ni vill ha bedömd. Vi provar några olika typer av honung. Plats: Linerogården, Tre högars väg, Lund.

Västra Frölunda Biodlarförening har medlems-träffar vid föreningens bigård i Sjöbergen.

23 augusti kl 18: Tema invintring.
6 september kl 18: Biprodukter, här pratar vi om vilka produkter som finns.
20 september kl 18: Har du något du vill att vi tar upp passa på här.
4 oktober kl 18: Genomgång av Biboken. Ta med boken.

Örebro Bf - Föreningsbigården
Välkomna till Örebro biodlarförenings bigård vid Rävängen, Karlslund. Möten, utomhus, under säsongen maj-september onsdagar kl 17-19.
För information kontakta Git Welamsson, 073-872 38 03.

ALMANACKAN

MÖTEN OCH KURSER

VI MINNS

Ivar Andersson
Svältorna-Kullings Bf

Olle Andersson
Burseryds Bf

Janeric Lind
Nordanstigs Bf

Arne Mårtensson
Stenungsunds Bf

Kjell Nilsson
Bollnäs Bf

Bengt Nordlöf
Sundsvalls Bf

RÄTTA LÖSNINGEN PÅ SOMMARKRYSSSET

			S	A	E			D									
O	S	A	N	N	I	N	G	A	R								
	O	M	Y	N	D	I		G	A								
I	M	M	A			G	Å	N	G								
	M	A	N	G	L	A		A	V								
	A	N	S	L	Å		T	R	Ä								
O	R	T		Y	R	A	R		X								
	E	R	I	C		R	E	S	T								
S	N	Ä	S	E	R		A	L	E								
	S	F		R	A	K		Ö	R								
			F	L	I	T	I	G	A								
	T	W	A	I	N		M	A	S	T							
	K	P	E	O	O	N	T	R	O	S	T	A					
H	O	N	U	N	G	S	P	R	O	D	U	C	E	N	T	E	R
	M	O	T	A		P	L	Ä	D	E	R	A		O	A		A
	P	A	S	S	E	R	A	T	S		G	R	A	N		F	N
Å	L		B	A	N	A	N			H	E	L	T		A	L	
	E	M	I	R		Y	E	N		U	R		O	B	L	Y	G
A	M	I		E	K		R	Y	O	R		S	L	U	N	G	A
	E	S	S		V	I	A		K	R	A	V	L	A		A	G
A	N	T	A	G	A	N	D	E		A	V	A		T	O	R	E
	T	A	X	E	R	A		V	I	S	E	L	Ö	S	H	E	T

Bee Nutrition Science
DULCOFRUCT
SKANDINAVIA

Invintra smidigt med vårt premiumfoder!

På hösten behöver bina bygga upp fettkroppen för att orka hålla värmen samt sedan mata nya yngel på våren. Vi rekommenderar **Super Protein pattie** i samband med vinterfoder **ApiNectar** på flaska, hink, dunk eller palltank. Det är ett invintringsfoder som innehåller 77% torrsbstans och 46% fruktos vilket gör att det inte kristalliserar sig i ramarna.

Alla våra produkter är testade i Sverige

Du hittar alla våra produkter på www.dulcofructskandinavia.se | Allt bifoder och tillskott som dina bin behöver samlat på en plats!

Dulcofruct Skandinavia, Förslövsvägen 131, 266 98 Hjärnarp
dulcofructskandinavia@gmail.com • 070 2061994

MARKNADEN

SÄLJES

Utförsäljning av CMF 3 och 4 ramars slungare, även självvändig. Korgar till dessa slungare och silcentrifuger. Tel 070-540 34 67, mejl gunnar40346@outlook.com

ARGSOMETTBI

Huvudsak nätbutik, men besök går bra efter överenskommelse. Speciellt för mindre och medelstora biodlare. Finns utanför Karlshamn i Blekinge. www.argsomettbi.se
Björn 070-329 32 62

Locksigill. Flera sorter, enkelt att beställa, snabb leverans. www.honungsigillet.se

www.alltombiodling.se

böcker, filmer, nyheter, reportage om bin och biodling.

Biredskap Freddy Duwe, Vårsta

Malmtorpsvägen 19, 147 71 Grödinge,
070-510 70 54, info@freddyduwe.com
Hjulslungan
Nassenheider tappmaskin
BB-wear skyddskläder
Varrox oxalsyreförångare
Öppet? Se: www.freddyduwe.com

BI & BIODLINGSTILLBEHÖR

Smedgatan.1 Svedala.
Öppet enligt överenskommelse.
Ring 0708-95 50 30

BISAMHÄLLEN

Cirka 55 samhällen varav 40 stycken står på vagnar. 45 lågnormala, 10 Svea. Allt ska bort, upphör med biodling. Pris enligt överenskommelse. Finns i Köping. Tel 070-740 46 86.

7 bisamhällen säljes omg. Raskarum 1136, efter Kenth Lundhs död. Bilder skickas vid kontakt. lundh@conradsson.se

KÖPES

Gamla bitidningar + annan bilitteratur – svenska, norska, engelska, danska.
Tonygalic73@gmail.com

BELGOSUC Invertbee flytande foder
prova smidig, kladdfri invintring med Belgosucs foderpåse

invintrastarka samhällen!

CANDIPOLLINE GOLD Foderdeg med steriliserat bipollen

CANDIPOLLINE PLATINUM Foderdeg++ med extra pollen & B-vitamin
steriliserat svenskt bipollen

Rent i kupan

Thymolplattor
superenkla att använda

Medlet stimulerar binas städbeteende

Lustgårdens biodling tel 035-17 55 90

med över 40 år i branschen

Hullaryd, Aneby

Modernt Vaxrenseri med full utrustning.
Samtliga Bimaterial till försäljning.

info@davidssonsbimaterial.com
Telefon 070-561 85 63

Allt för din
biodling

Butik och lager
utanför Falköping
Välkommen!

Honung & Grönt

Återförsäljare för

 LP:s Biodling AB

Med Service i Focus!

Under lågsäsong har vi "Ringöppet"

070-6036138

honungsgroent.se

Här är ett urval av våra tjänster. Vill du veta mer, beställa eller begära offert? Besök vår hemsida, ring eller mejla!

Bisamhällen

Övervintrade bisamhällen som är färdig-utvecklade och redo inför bisäsongen.

Avläggare

Vi erbjuder flera olika ramformat samt färdiga foderkoncept.

Paketbin

Smart lösning med många gynnsamma fördelar. Skötselansvisning medföljer.

Bidrottningar – Buckfast

Vi erbjuder drottningar som medför en snabb vårutveckling, är fromma, svärmtröga, har bra rensningsförmåga och är mycket högavkastande.

Vi levererar från vecka 23 t.o.m. 34.

Honungs
Gården
på Bjäre

Monica Larsson

Professionell drottningodlare

www.honungsgarden.com • 0702 061994 • monica@honungsgarden.com

Följ oss på Facebook och Instagram

Sök på Biodlarna

BIODLARNAS KONTAKT

Sveriges Biodlars Riksförbund (SBR) är en politiskt, religiöst och etniskt obunden ideell organisation, som bygger på principen om frivilligt, individuellt medlemskap.

Biodlarna ska arbeta för att utveckla svensk biodling som näring och meningsfull fritidssysselsättning, sprida kunskap om biodling, honungens egenskaper och pollinerings betydelse.

FÖRBUNDSKANSLIET

Borgmästaregatan 26, 596 34 Skänninge
Tel: 0142-48 20 00
Öppet: må-to: 08.00-16.00, fre: 08.00-12.00.
Lunchstängt 12.00 - 13.00.
Telefontid växel vardagar 08.00-12.00

Adressändringar meddelas till medlem@biodlarna.se alt. 0142-48 20 00.
Medlemsfrågor medlem@biodlarna.se

Kontonummer

Bankgiro: 512-7113 (medlemsavgifter)
Bankgiro: 413-6149 (övriga betalningar)
Plusgiro: 86 85-0 (övriga betalningar).

KANSLICHEF

Anette Irebro,
0142-48 20 03
anette.irebro@biodlarna.se

ADMINISTRATÖR

Maj-Britt Järnvall,
0142-48 20 02
maj-britt.jarnvall@biodlarna.se

WEBBANSVARIG

Ann-Sofie Alfsdotter,
0142-48 20 04
ann-sofie.alfsdotter@biodlarna.se

VIK EKONOMIANSVARIG

Christina Engholm,
0142-48 20 08
christina.engholm@biodlarna.se

UTBILDNINGSANSVARIG

Lennart Johansson,
0142-48 20 10
lennart.johansson@biodlarna.se

UTVECKLARE INOM UTBILDNING OCH BIHÄLSA

Richard Johansson,
0142-48 20 05
richard.johansson@biodlarna.se

KOMMERSIELLA ANNONSER

Ta kontakt med Bitidningens redaktion, bitidningen@biodlarna.se

Uppslag två sidor utfallande	440 x 295	26 250 kr
• Hellsida	225 x 295	16 125 kr
• Sista sidan (1/1 special)	215 x 238	18 750 kr
• Halvsida stående (1/2)	94 x 256	9 250 kr
• Halvsida liggande (1/2)	192 x 126	9 250 kr
• Kvarrtssida stående (1/4)	94 x 126	6 250 kr
• Kvarrtssida liggande (1/4)	192 x 61	6 250 kr
• Åttondelssida (1/8)	94 x 61	2 125 kr
• Mini	57 x 25	400 kr

Rabatter. 6 på varandra följande annonser ger 10%.

För helårsannonsering kontakta redaktören för prisuppgifter på annonspaket.

Annonsmaterialet lämnas som tryckfärdig pdf.

Publicering. Inskickad annons publiceras i nästkommande nummer med hänsyn taget till datum för manusstopp.

REDAKTÖR BITIDNINGEN

Lena Grape Lilliehorn,
Borgmästaregatan 26, 596 34 Skänninge,
0142-48 20 06
bitidningen@biodlarna.se

Prenumeration på BITIDNINGEN:

Tidningen är en medlemsförmån för medlemmar i Biodlarna. Du kan också prenumerera separat på Bitidningen. Du betalar då 600 kr för ett helår (inom Sverige).

Kontakta medlem@biodlarna.se vid intresse.

Artiklar och mötesnotiser till Bitidningen skickas till bitidningen@biodlarna.se

Författarna ansvarar för innehållet i sina artiklar, som ej behöver återge redaktionens eller förbundets mening. Efter utgivning av den tryckta tidningen läggs denna ut på Biodlarnas hemsida biodlarna.se

Annons till BITIDNINGEN:

Till Bitidningens e-post bitidningen@biodlarna.se
Annonspriser se information här nedan.

Manusstopp den första i månaden, en månad före utgivningsdagen.

Är det något nummer av Bitidningen du inte fått? Kontakta Biodlarnas kansli, 0142-48 20 00, medlem@biodlarna.se
Aktuella nr kan läsas via hemsidan.

KOMMUNIKATÖR

Johanna Svensson,
0142-48 20 07
johanna.svensson@biodlarna.se

RÅDGIVARE BIOLOGISK MÅNGFALD OCH BIHÄLSA

Björn Gustavsson,
073-856 43 12
bjorn.gustavsson@jordbruksverket.se

BIODLARNAS BIBLIOTEK

Ultunabiblioteket, SLU, Box 7071,
750 07 UPPSALA. Tel vx 018-67 10 00.
Låneböcker beställs genom ditt lokala bibliotek.

FÖRBUNDSSTYRELSE

Förbundsordförande Björn Dahlbäck,
Krögervägen 8, 331 53 Värnamo.
Tel 076-035 66 46
bjorn.dahlback@biodlarna.se

Vice förbundsordförande Ingmar Wahlström,
Östra Karsbo 502, 370 45 Fågelmara.

Tel 070-992 93 30.
ingmar.wahlstrom@biodlarna.se

Styrelseledamot Vivianne Boman,

Altuna - Fröslunda 22, 749 71 Fjärdhundra.
Tel 073-215 17 01
vivianne.boman@biodlarna.se

Styrelseledamot Leo de Geer,

Strandåsvägen 16, 216 30 Limhamn.
Tel 070-591 59 87
leo.degeer@biodlarna.se

Styrelseledamot Ann Elgemark,

Öströms väg 14, 664 50 Vålberg.
Tel 070-601 88 70.
ann.elgemark@biodlarna.se

Styrelseledamot Per Lundblad,

Skyttevägen 30, 181 46 Lidingö.
Tel 072-560 15 01
per.lundblad@biodlarna.se

Styrelseledamot Pontus Lundh,

Bruksgatan 4 C, 295 31 Bromölla.
Tel 070-995 95 56
pontus.lundh@biodlarna.se

Styrelseledamot Carin Ström,

Gallviksvägen 43, 441 63 Alingsås.
Tel 072-387 07 42
carin.strom@biodlarna.se

Omslagsbilden:

Honung i maten. Kocken Paul Svensson brinner för att använda alla delar av grönsaker i maten.

FOTO: NASEEM QURAISHI-LARSSON

Pricken över i:et på förstasidan påminner om att drottningen märks **GUL** i år.

ANNONSERA

RADANNONSER

Radannonser placeras löpande efter varandra och tillsammans i slutet av tidningen under huvudrubriken "Marknadsplatsen". De samlas under ämnesrubriker. Inga bilder tas in här.

Utseende. Minimistorleken på en radannons är 2 rader/50 kr. De första 1-3 orden i annonsen blir i fetare stil. Det normala avståndet mellan två annonser är en blankrad.

Betalning. Radannonser faktureras. Pris: 25:-/rad. På radannonser ges ingen mängdrabatt.

Gratis. Två radannonser/år i efterkommande nummer är gratis för medlem.

Högst 3 rader/ annons

Annonsmaterial. Gratisannonser mejlas eller skickas med post till redaktören. Var noga med att ange dina kontaktuppgifter.

Publicering. Inskickad annons publiceras i nästkommande nummer med hänsyn taget till datum för manusstopp.

Posttidning B — Bitidningen

Tryckort: Klippan

Obeställbar tidning återsändes till Biodlarnas kansli, Borgmästaregatan 26, 596 34 Skänninge.
Dit anmäls även adressändringar.

Begränsad eftersändning.

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med den nya adressen angiven på tidningens framsida, dvs ej på adressidan.

BIBUTIKEN

BESÖK BIBUTIKEN.BIIDLARNA.SE FÖR
ATT SE HELA SORTIMENTET

Beställ på bibutiken.biodlarna.se

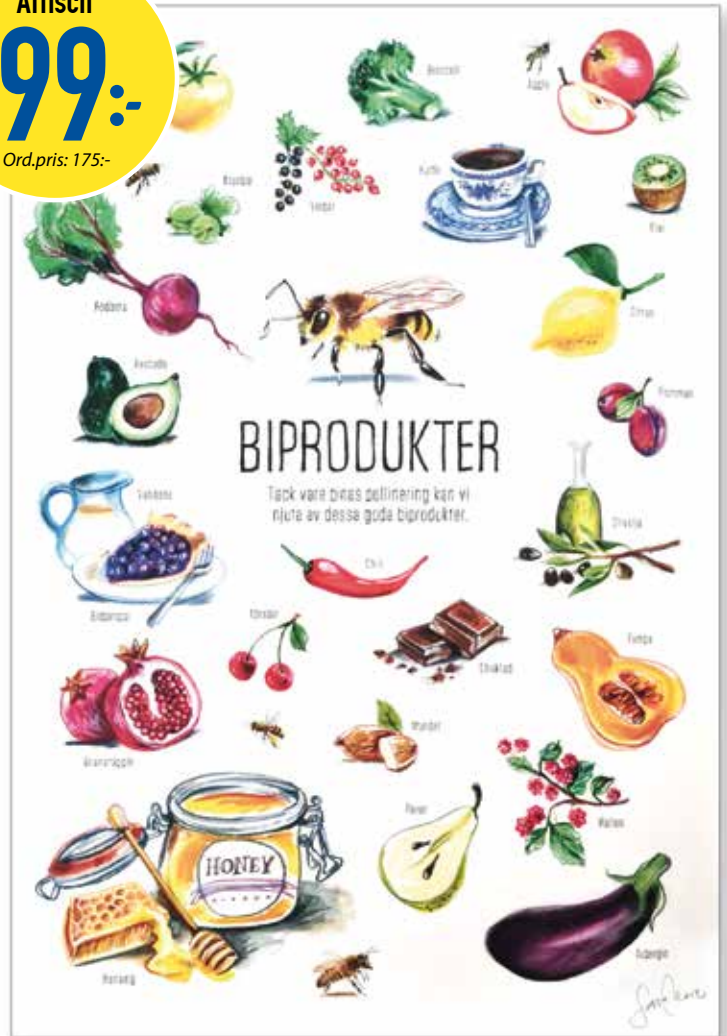
Alla priser är exklusive frakt.

Kampanjer gäller så långt lagret räcker och t.o.m 30/9-22

Affisch

99:-

Ord.pris: 175:-

Affisch med biprodukter

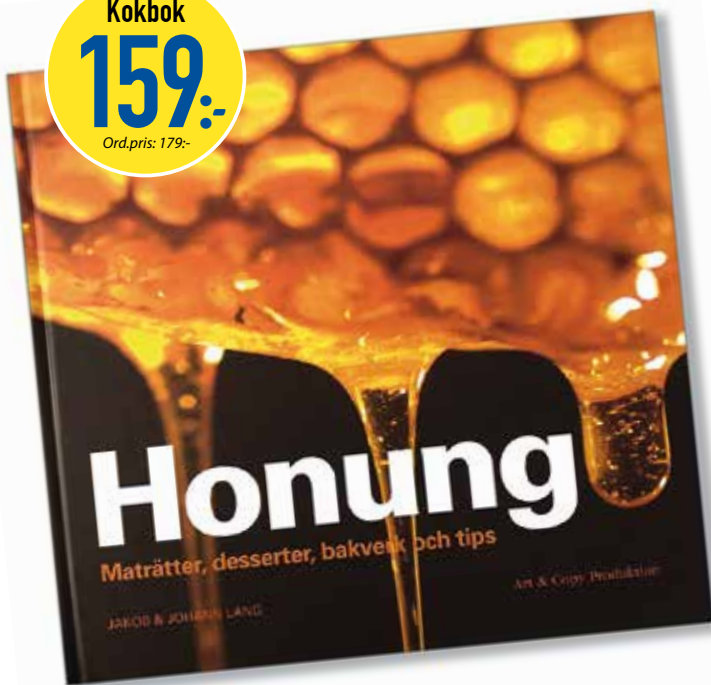
Vacker affisch med Biprodukter.

Mått: 50 x 70 cm | **OBS! 119 kr i frakt tillkommer**

Kokbok

159:-

Ord.pris: 179:-

Behändig broschyr

En liten smidig broschyr
att ta med sig ut på
marknader och vid
försäljning av honung.

Storlek:

7,5 x 10,5 cm.

10-pack

15:-

Ord.pris: 2:- /st

bibutiken.biodlarna.se

BIIDLARNA